Total Pages—9 IV-UG—Phil-C1-Maj-P-VIII

UG 4th Semester Examination, 2026

PHILOSOPHY

Full Marks : 100

Time : 3 hours

Answer **all** questions

The figures in the right-hand margin indicate marks

PART—I
ଭାଗ-୧

1. Fill in the blanks : 1 × 10
ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

(a) _____ hedonism says we ought to seek pleasure.
_____ ସୁଖବାଦ କହେ ଯେ ଆମେ ସୁଖ ଖୋଜିବା ଉଚିତ୍ ।

Ethical

(b) Altruism prioritizes the well being of _____.

concern for others

ପରାର୍ଥବାଦ _____ ର ମଙ୍ଗଳକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଏ ।

(c) For Aristotle, the highest human good is _____.

ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ମତରେ ମାନବ ଜୀବନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି _____ । Eudaimonia

(d) Kant's ethics is _____.

Deontological Ethics

କାଣ୍ଟଙ୍କ ନୈତିକତା ହେଉଛି _____ ।

(e) Bentham is associated with _____ utilitarianism.

Hedonistic

ବେନ୍ଥାମ୍ _____ ଉପଯୋଗିତା ସହ ଜଡ଼ିତ ।

(f) The _____ theory of punishment is based on the principle of 'an eye for an eye'.

ଦଣ୍ଡର _____ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ 'ଆଖି ବଦଳରେ ଆଖି' ନୀତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

Retributive

(Continued)

(g) The four goals of life in Indian tradition are known as _____.

ଭାରତୀୟ ପରମ୍ପରାରେ ଜୀବନର ଚାରୋଟି ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

(h) Acting without attachment to the results is known as _____ karma.

ଫଳର ଆଶା ନ ରଖି କର୍ମ କରିବାକୁ _____ କର୍ମ କୁହାଯାଏ ।

(i) The concept of working for the welfare of the world is called _____.

ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ବା ଜନ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

(j) _____ attempted to bridge the gap between intuitionism and utilitarianism.

_____ ଅନୁଃପ୍ରେରଣାବାଦ ଏବଂ ଉପଯୋଗିତା-ବାଦ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ।

PART – II
ଭାଗ - ୨

2. Answer *all* questions within *50* words each : 2×9

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

(*a*) What is psychological hedonism ?

ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ସୁଖବାଦ କ'ଣ ?

(*b*) What does Aristotle mean by 'Eudaimonia' ?

ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ମତରେ 'ୟୁଡାଇମୋନିଆ' କ'ଣ ?

(*c*) Distinguish between Bentham and Mill's utilitarianism.

ବେନ୍ଥାମ ଏବଂ ମିଲଙ୍କ ସୁଖବାଦର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(*d*) What is 'ideal utilitarianism' by Rashdall ?

ରାସଡାଲଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ସୁଖବାଦ କ'ଣ ?

(e) Explain the three Rnas.
ତିନୋଟି ଋଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(f) Define dharma in Indian ethics.
ଭାରତୀୟ ନୈତିକତାରେ ଧର୍ମର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(g) Define springs of Action.
'କର୍ମର ଉତ୍ସ' ପରିଭାଷିତ କର ।

(h) Write one demerits of preventive theory of punishment.
ପ୍ରତିରୋଧାତ୍ମକ ଦଣ୍ଡବିଧାନର ଏକ ଅପକର୍ମ ଲେଖ ।

(i) Define Kant's categorical imperative.
କାଣ୍ଟଙ୍କ "ନିରପେକ୍ଷ ଆଦେଶ" ର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

PART – III
ଭାଗ-୩

3. Answer any *eight* questions within *250* words each : 5 × 8
ଯେ କୌଣସି *ଆଠଟି* ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର *୨୫୦* ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

(a) Explain the concept of 'moral sence' and its role in human conduct.

'ନୈତିକ ବିବେକ' ର ଧାରଣା ଏବଂ ମାନବ ଆଚରଣରେ ଏହାର ଭୂମିକା ବୁଝାଅ ।

(b) Compare egoism and Altruism as moral theories.

ନୈତିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭାବରେ ସ୍ୱାର୍ଥବାଦ ଏବଂ ପରାର୍ଥବାଦ ର ତୁଳନା କର ।

(c) What is 'Phronesis' according to Aristotle ?

ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଫ୍ରେନେସିସ୍ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

(d) Explain the Reformative theory of punishment.

ଦଣ୍ଡବିଧାନର 'ସଂସ୍କାରାତ୍ମକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ' ବୁଝାଅ ।

(e) Defien Lokasamgraha.

'ଲୋକ ସଂଗ୍ରହ'ର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(*f*) What do you mean by 'Paradox of hedonism'?

'ସୁଖବାଦର ବିରୋଧାଭାସ' କହିଲେ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝ ?

(*g*) Discuss the importance of virtue ethics in Plato's philosophy.

ପ୍ଲାଟୋଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ 'ସଦଗୁଣ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର'ର ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

(*h*) Critically examine Kant's notion of 'The Good Will'.

କାଣ୍ଟଙ୍କ 'ସତ-ସଂକଳ୍ପ' ଧାରଣାର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ପରୀକ୍ଷା କର ।

(*i*) Discuss the role of moral sentiments in shaping an individuals character.

ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଚରିତ୍ର ଗଠନରେ ନୈତିକ ଅନୁଭୂତିର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

(j) Distinguish between ethical egoism and psychological egoism with examples.

ନୈତିକ ସ୍ୱାର୍ଥବାଦ ଏବଂ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ସ୍ୱାର୍ଥବାଦ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉଦାହରଣ ସହ ଦର୍ଶାଅ ।

PART—IV
ଭାଗ-୪

Answer any **four** questions within **800** words each : 8×4

ଯେକୌଣସି ଚାରୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୮୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

4. "Man is by nature selfish"–critically evaluate this statement in the light of psychological egoism and contrast it with the theory of Altruism.

'ମଣିଷ ସ୍ୱଭାବତଃ ସ୍ୱାର୍ଥପର'– ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ସ୍ୱାର୍ଥବାଦ ଆଧାରରେ ଏହି ଉକ୍ତିର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟାୟନ କର ଏବଂ ଏହାକୁ ପରାର୍ଥବାଦ ସହିତ ତୁଳନା କର ।

5. Critically examine Kant's deontological theory of Ethics.

କାଣ୍ଟଙ୍କ 'କର୍ତ୍ତବ୍ୟବାଦୀ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର'ର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ପରୀକ୍ଷା କର ।

6. Discuss the nature and significance of dharma in Indian ethics.

ଭାରତୀୟ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ରରେ 'ଧର୍ମ'ର ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ମହତ୍ତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

7. Briefly explain Retributive theory of punishment.

ପ୍ରତିଶୋଧାତ୍ମକ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆଲୋଚନା କର ।

8. Discuss Mill's utilitarianism theory.

ମିଲଙ୍କର ସୁଖବାଦ ଆଲୋଚନା କର ।

UG 4th Semester Examination, 2026

PHILOSOPHY

Full Marks : 100

Time : 3 hours

Answer all questions

The figures in the right-hand margin indicate marks

PART—I
ଭାଗ-୧

1. Fill in the blanks : 1 × 10
ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

(*a*) The _____ view of society considers it as a mere collection of individuals working like a machine.
ସମାଜର _____ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଅନୁସାରେ ଏହା ଏକ ଯନ୍ତ୍ର ସଦୃଶ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କର ସମାହାର ।

Mechanical

(*b*) Philosophy of social science examines the relationship between the _____ and society.

individual

ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର ଦର୍ଶନ _____ ଏବଂ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରେ ।

(*c*) _____ is the founder of social science.

August Comte

_____ ହେଉଛନ୍ତି ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର ଜନକ ।

(*d*) The word 'Feminism' is derived from _____.

Femina

'ଫେମିନିଜମ୍' ଶବ୍ଦଟି _____ ରୁ ଆନୀତ ।

(*e*) Justice, liberty and _____ are the three core pillars of political ideals.

Equality

ନ୍ୟାୟ, ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ _____ ହେଉଛି ରାଜନୈତିକ ଆଦର୍ଶର ତିନୋଟି ମୁଖ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭ ।

(*f*) The philosophy of _____ focuses on the relationship between humans and the natural environment.

Environment

_____ ର ଦର୍ଶନ ମଣିଷ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ ।

(g) _____ are fundamental rights that belong to every person regardless of nationality or status.

_____ ହେଉଛି ସେହି ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଯାହା ଜାତି ଧର୍ମ ବା ଜାତୀୟତା ନିର୍ବିଶେଷରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ।

(h) _____ is a form of governance where power is held by a single hereditary ruler.

_____ ହେଉଛି ଏକ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେଉଁଠାରେ କ୍ଷମତା ଜଣେ ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ ଶାସକଙ୍କ ପାଖାରେ ଥାଏ ।

(i) The concept of _____ meaning 'upliftment' of all.

_____ ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 'ସମସ୍ତଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗନ ଉନ୍ନତି' ।

(*j*) The ancient Indian Philosophy that views the whole world as one family is known as _____.

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଯାହା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଏକ ପରିବାର ଭାବେ ବିଚାର କରେ, ତାହାକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

vasudhaiva kutumka kam

PART–II
ଭାଗ-୨

2. Answer *all* questions within *50* words each : 2×9

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

(*a*) What is the organic view ?

ଜୈବିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କ'ଣ ?

(*b*) Define 'sociality' in the context of human behaviour.

ମାନବ ଆଚରଣ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ 'ସାମାଜିକତା'ର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅ ।

(c) What is the difference between liberty and equality ?
ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ସମାନତା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କ'ଣ ?

(d) What is the primary focus of 'marxism' ?
'ମାର୍କ୍ସବାଦ'ର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଣ ?

(e) Name the two main leaders associated with the 'Sarvodaya' movement.
ସର୍ବୋଦୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଦୁଇଜଣ ମୁଖ୍ୟ ନେତାଙ୍କ ନାମ ଲେଖ ।

(f) Mention any two conditions for the successful functioning of Democracy.
ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇ ଯେକୌଣସି ୨ଟି ସର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(g) Distinguish between social science and social laws.
ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସାମାଜିକ ନିୟମ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(*h*) Briefly explain the concept of "feminism".
'ନାରୀବାଦ' ଧାରଣାଟିକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ବୁଝାଅ ।

(*i*) Why is "Public Opinion" important for democracy ?
ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଜନମତ କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?

PART – III
ଭାଗ-୩

3. Answer any *eight* questions within *250* words each : 5×8
ଯେ କୌଣସି *ଆଠଟି* ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର *୨୫୦* ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ :

(*a*) Explain the scope of the philosophy of social science.
ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର ଦର୍ଶନର ପରିସର ବୁଝାଅ ।

(*b*) Distinguish between mechanical and organic views.

ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଓ ଜୈବିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(c) What are the essential conditions for the successful functioning of democracy ?

ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

(d) Discuss the role and importance of human rights in a democratic government.

ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସରକାରରେ ମାନବିକ ଅଧିକାରର ଭୂମିକା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

(e) Explain the key features of Marxism as a political ideology.

ଏକ ରାଜନୈତିକ ମତବାଦ ଭାବରେ ମାର୍କ୍ସବାଦର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(*f*) Define Anarchy and how it is differ from a structured governance system like democracy.

ଅରାଜକତାର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅ ଏବଂ ଏହା ଗଣତନ୍ତ୍ର ଭଳି ଏକ ସୁସଂଗଠିତ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଠାରୁ କିପରି ଭିନ୍ନ ।

(*g*) What is the relationship between human rights and social justice ?

ମାନବିକ ଅଧିକାର ଏବଂ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ କ'ଣ ?

(*h*) Explain the concept of the "Ideal Ruler" based on Kautilya's political ideology.

କୌଟିଲ୍ୟଙ୍କ ରାଜନୈତିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ଆଧାରରେ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଶାସକଙ୍କ ଧାରଣା ବୁଝାଅ ।

(*i*) Explain the core philosophy of Sarvodaya.

ସର୍ବୋଦୟର ମୂଳ ଦର୍ଶନ ସଂକ୍ଷେପରେ ବୁଝାଅ ।

(j) Write a short note on feminism as a political doctrine for social equality.
ସାମାଜିକ ସମାନତା ପାଇଁ ଏକ ରାଜନୈତିକ ମତବାଦ ଭାବରେ ନାରୀବାଦ ଉପରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ ।

PART–IV
ଭାଗ-୪

Answer any four questions within 800 words : 8×4
ଯେ କୌଣସି ଚାରୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୮୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ :

4. Critically examine the different theories regarding the relationship between the individual and society.
ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭିନ୍ନ ମତବାଦର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ପରୀକ୍ଷା କର ।

5. Discuss the philosophy of ecology.
ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନର ଦର୍ଶନ ଆଲୋଚନା କର ।

6. Explain the concept of "Vasudhaiva Kutumbakam".

"ବସୁଧୈବ କୁଟୁମ୍ବକମ୍" ଧାରଣାଟିକୁ ବୁଝାଅ ।

7. Discuss Kautilya's Saptanga theory of the state.

ରାଷ୍ଟ୍ରର କୌ ଟିଲ୍ୟଙ୍କ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

8. Analyze the current Electoral system.

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଣାଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

Total Pages—8 IV-UG—Phil-C1-Maj-P-X

UG 4th Semester Examination, 2026

PHILOSOPHY

Full Marks : 100

Time : 3 hours

Answer **all** questions

The figures in the right-hand margin indicate marks

PART—I

ଭାଗ-୧

1. Answer *all* the questions : 1×10

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

(*a*) Who is the founder of vaisesika philosophy ?
ବୈଶେଷିକ ଦର୍ଶନର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା କିଏ ? Kanada

(*b*) What is the root cause of suffering in Vaisesika Philosophy ?
ବୈଶେଷିକ ଦର୍ଶନରେ ଦୁଃଖର ମୂଳ କାରଣ କ'ଣ ?
Dg noranee

(*Turn Over*)

(c) How many pramanas does Nyāya accept ?

ନ୍ୟାୟ ଦର୍ଶନ କେତୋଟି ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱୀକାର କରେ ।

(d) What is the ultimate goal of life, according to Nyaya ?

ନ୍ୟାୟ ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ ଜୀବନର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଣ ?

(e) What is the focus of Purva Mimamsa ?

ପୂର୍ବ ମିମାଂସାର କେନ୍ଦ୍ର କ'ଣ ?

(f) According to purna mimasa, what is the unseen potential force produced by a ritual ?

ପୂର୍ବ ମିମାଂସା ଅନୁସାରେ ଏକ ରୀତିନୀତି ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ଅଦୃଶ୍ୟ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଶକ୍ତି କ'ଣ ?

(g) How does Advaita view the world ?

ଅଦ୍ୱୈତ ବିଶ୍ୱକୁ କିପରି ଦେଖନ୍ତି ?

(*h*) According to vishishtadvaita, what is the primary path to liberation.

ବିଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଦ୍ୱୈତଙ୍କ ଅନୁସାରେ ମୁକ୍ତିର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପଥ କ'ଣ ?

(*i*) Is the world real for Ramanuja ?

ରାମାନୁଜଙ୍କ ମତରେ ବିଶ୍ୱ ସତ୍ୟ କି ?

(*j*) What causes the one to appear many ?

ଏକ ଅନେକ ଦେଖାଯିବାର କାରଣ କ'ଣ ? maya

PART – II

ଭାଗ - 9

2. Answer *all* questions within *50* words each : 2×9

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

(*a*) How is God proven in vaisesika ?

ବୈଶଶିକ ଭଗବାନକୁ କିପରି ପ୍ରମାଣିତ କରିଛି ?

(*b*) What are the seven Padarthas ?
ସାତ ପଦାର୍ଥ କ'ଣ ?

(*c*) Define Anumana.
ଅନୁମାନର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(*d*) What is Apurva ?
ଅପୂର୍ବ କ'ଣ ?

(*e*) What are the paths of jnāna and Bhakti for liberations ?
ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଭକ୍ତିର ପଥଗୁଡିକ କ'ଣ ?

(*f*) Explain Nyāya concept of self.
ନ୍ୟାୟ ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ ଆସାର ଧାରଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(*g*) Give an example of Upamana.
ଉପମାନର ଏକ ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।

(*Continued*)

(*h*) What is Jagat in Visistādvaita ?
ବିଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଦ୍ୱୈତ ମତରେ ଜଗତ କ'ଣ ?

(*i*) What is Maya in Advaita ?
ଅଦ୍ୱୈତ ମତବାଦ ଅନୁସାରେ ମାୟା କ'ଣ ?

PART – III
ଭାଗ-୩

3. Answer any *eight* questions within *250* words each : 5 × 8
ଯେ କୌଣସି *ଆଠଟି* ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର *୨୫୦* ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

(*a*) Explain dharma according to Vaisesika.
ବୈଶେଷିକ ଅନୁସାରେ ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(*b*) Differentiate between Prama and Aprama.
ପ୍ରମା ଏବଂ ଅପ୍ରମା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(c) Explain Asatkāryavada. (i)
ଅସତକାର୍ଯ୍ୟବାଦ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(d) Compare Brahman in Sańkara and Ramanuja. (j)
ଶଙ୍କର ଏବଂ ରାମାନୁଜଙ୍କର ବ୍ରହ୍ମର ତୁଳନା କର ।

(e) What is the purva Mimàmsa epistemology ?
ପୂର୍ବ ମୀମାଂସାର ଜ୍ଞାନତତ୍ତ୍ୱ କ'ଣ ?

(f) Mention any five qualities of Shańkara's Maya.
ଶକରଙ୍କ ମାୟାର ଯେକୌଣସି ୫ଟି ଗୁଣ ଲେଖ ।

(g) How Nyaya inference is differ from Aristotelian inference (Anumana) ? 4.
ନ୍ୟାୟାନୁମାନ କିପରି ଆରିଷ୍ଟଟଲଙ୍କର ଅନୁମାନ ଠାରୁ ଅଲଗା ?

(h) Explain the concept of yajña and svarga. 5.
ଯଜ୍ଞ ଓ ସ୍ୱର୍ଗର ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(Continued)

(*i*) Explain sabda (verbal testimony).

ଶବ୍ଦ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(*j*) Explain bondage and liberation in Vaisesika.

ବୈଶେଷିକ ମତରେ ବନ୍ଧନ ଓ ମୁକ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

PART–IV
ଭାଗ-୪

Answer any **four** questions within **800** words each : 8×4

ଯେ କୌଣସି ଚାରୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୮୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

4. Discuss vaisesika theory of atomism.

ବୈଶେଷିକ ପରମାଣୁବାଦ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

5. Briefly discuss Nyaya theory of causation.

ନ୍ୟାୟ ଦର୍ଶନର କାର୍ଯ୍ୟ କାରଣ ବାଦ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

6. Critically examine Śankara's doctrine of Maya.

ଶଙ୍କରଙ୍କର ମାୟାବାଦ ଆଲୋଚନା କର ।

7. Explain Mimamsa theory of Karma.

ମୀମାଂସା ଦର୍ଶନର କର୍ମବାଦ ଆଲୋଚନା କର ।

8. Elaborate Ramanuja's Isvara.

ରାମାନୁଜଙ୍କ ମତରେ ଈଶ୍ୱର କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
